

Svar till:
Boverket
remiss@boverket.se

Sista svarsdatum: **2026-04-17**

Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning, BFS 20xx:A27

Uppgifter om svarslämnare

Datum	2026 04 17
Myndighet/Organisation/Företag	Företrädare för Ideella Fastighetsägare: Riksidrottsförbundet Folket Hus och Parker Våra Gårdar Sveriges Hembygdsförbund Bygdegårdarnas Riksförbund
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	konsulph@gmail.com
Kontaktperson (namn)	Ulph Lundgren

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Författningsförslaget – BFS 20xx:A27

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Konsekvensutredningen – BFS 20xx:A27

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
6	8	För de ideella föreningar som hyr lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget är det viktigt att inte fastighetsägarens kostnader överförs på hyresgästerna och att eventuella vinster för fastighetsägarna tillgodogörs hyresgästerna. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.	
6	9	För de ideella fastighetsägare/föreningar som äger eller uppför lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget uppstår administrativa, tekniska och finansiella utmaningar som de ideella föreningarna inte kommer att klara av inom nuvarande ramar. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.	
6	14	Vi är eniga med Boverket om att En förutsättning för detta är att valet av solpaneler etcetera sker medvetet och är en integrerad del av arbetet med byggnadens gestaltning och att det ställs krav på byggnadens anpassning till omgivningen. Vi delar också oron över att Tillämpas inte dessa bestämmelser, utan byggnaden i ett sent skede kompletteras med en standardutrustning utan hänsyn till gestaltningen, kan det naturligtvis uppstå negativa konsekvenser för den gestaltade livsmiljön.	

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Svar till:
Boverket
remiss@boverket.se

Sista svarsdatum: **2026-04-17**

Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energi-hushållning, BFS 20xx:A28

Uppgifter om svarslämnare

Datum	2026 04 17
Myndighet/Organisation/Företag	Företrädare för Ideella Fastighetsägare: Riksidrottsförbundet Folket Hus och Parker Våra Gårdar Sveriges Hembygdsförbund Bygdegårdarnas Riksförbund
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	konsulph@gmail.com
Kontaktperson (namn)	Ulph Lundgren

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Författningsförslaget – BFS 20xx:A28

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring
2	1	När nya byggnader uppförs och installationer kan göras på tomten bör det finnas utrymme för hänsyn till kulturmiljön i området eftersom den kan komma att påverkas. Lämpligen görs det med ett tillägg i punkt 4 med lydelsen: <i>det krävs för att ett annat utformnings- eller tekniskt egenskapskrav ska kunna tillgodoses på en godtagbar nivå.</i>	4. det krävs för att ett annat utformnings- eller tekniskt egenskapskrav ska kunna tillgodoses på en godtagbar nivå <i>eller med hänsyn till områdets kulturmiljövärden.</i>
4	3	Stycket om solenergiteknik bör lämpligen också kompletteras med hänsyn till områdets kulturmiljövärden.	Antingen läggs liknande lydelse som ovan till eller med hänvisning till annan paragraf där lydelsen finns.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Konsekvensutredningen – BFS 20xx:A28

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
6	8	Kraven föreslås gälla i den mån det är tekniskt, funktionellt och ekonomiskt genomförbart i det enskilda fallet. Till exempel behöver en byggherre inte genomföra en åtgärd som inte är fastighetsekonomiskt lönsam. Det talar för att författningsförslaget inte i någon påtaglig utsträckning kommer att tvinga fram olönsamma åtgärder som skulle kunna leda till högre hyror än med nuvarande regler.	Tillägg: För de ideella föreningar som hyr lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget är det viktigt att inte fastighetsägarens kostnader överförs på hyresgästerna och att eventuella vinster för fastighetsägarna tillgodogörs hyresgästerna. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.
6	9	Boverket bedömer att författningsförslagets bestämmelser om att krav får anpassas om kostnaden är oskäligt hög i förhållande till den förväntade nyttan i stor utsträckning kan reducera konsekvenserna för aktörer inom civilsamhället. Aktörer inom civilsamhället kan påverkas direkt av författningsförslaget i de fall de har en byggherroll. De påverkas principiellt på samma sätt som företag i samma situation vilket beskrivs i 6.6.1. De kan även påverkas indirekt, till exempel i egenskap av brukare, se konsekvenser för konsumenter i 6.8.	Tillägg: För de ideella fastighetsägare/föreningar som äger eller uppför lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget uppstår administrativa, tekniska och finansiella utmaningar som de ideella föreningarna inte kommer att klara av inom nuvarande ramar. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
6	14	<p>Eftersom det står <i>Enligt författningsförslaget är det byggnadens installationssystem som ska vara utrustat med solenergiteknik vilket innebär att installationen kan göras på byggnaden eller dess tomt.</i></p> <p>I avsnitt 5.3.2 s. 22 bör konsekvenserna även beskrivas för kulturmiljöer, kulturlandskap och stadslandskap.</p>	<p>Eftersom anpassningsmöjligheterna endast gjorts med utgångspunkt för byggnader kommer det troligen att bli negativa konsekvenser för miljön och landskapet om solpaneler placeras på tomten istället för på byggnaden.</p>

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Svar till:
Boverket
remiss@boverket.seSista svarsdatum: **2026-04-17****Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning, BFS 20xx:A29**

Uppgifter om svarslämnare

Datum	2026 04 17
Myndighet/Organisation/Företag	Bygdegårdarnas Riksförbund/Ideella Fastighetsägare Företrädare för Ideella Fastighetsägare: Riksidrottsförbundet Folket Hus och Parker Våra Gårdar Sveriges Hembygdsförbund Bygdegårdarnas Riksförbund
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	konsulph@gmail.com
Kontaktperson (namn)	Ulph Lundgren

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Författningsförslaget – BFS 20xx:A29

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Konsekvensutredningen – BFS 20xx:A29

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
6	Konsekvenser	Detta innebär en skärpning av kravet då motsvarande area tidigare var 2 000 kvadratmeter. Därmed träffas något fler byggnader av kravet. Konsekvenserna av det tidigare kravet som beskrivs i konsekvensutredningen för BFS 20xx:A28 är, med beaktande av skärpningen, fortsatt gällande.	Tillägg: För de ideella föreningar som hyr lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget är det viktigt att inte fastighetsägarens kostnader överförs på hyresgästerna och att eventuella vinster för fastighetsägarna tillgodogörs hyresgästerna. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Svar till:
Boverket
remiss@boverket.se

Sista svarsdatum: **2026-04-17**

Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning, BFS 20xx:A30

Uppgifter om svarslämnare

Datum	2026 04 17
Myndighet/Organisation/Företag	Bygdegårdarnas Riksförbund/Ideella Fastighetsägare Företrädare för Ideella Fastighetsägare: Riksidrottsförbundet Folket Hus och Parker Våra Gårdar Sveriges Hembygdsförbund Bygdegårdarnas Riksförbund
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	konsulph@gmail.com
Kontaktperson (namn)	Ulph Lundgren

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Författningsförslaget – BFS 20xx:A30

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Konsekvensutredningen – BFS 20xx:A30

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
5	5.4.1	<p>I avsnittet omnämns de möjligheter till undantag som finns i direktivets artiklar 9.1 och 9.6. Boverket har bedömt att det inte finns behov av undantag mot bakgrund av att det medges anpassningsmöjlighet vid ändring av redan uppförda byggnader. Vi anser att det är fel av Sverige att inte använda de möjligheter till undantag som förhandlats fram internationellt.</p> <p>Där står även <i>Om medlemsstaterna väljer att ge möjlighet till sådana undantag ska motsvarande förbättringar av energiprestandan uppnås i andra delar av lokalbyggnadsbeståndet</i>. Gällande lokalbyggnader menar vi att en lösning på detta skulle kunna vara att dela på byggnadskategorin Handel och kultur. Eftersom handel kräver att nya resurser tas i anspråk, vilket inte i så stor utsträckning behöver göras vid utövande av kultur, som det handlar om i lokaler som används för kultur. Dessutom krävs oftast antingen ideella resurser eller bidrag till kultur, något som också skiljer sig från handel, som istället genererar vinst. På så sätt kan man höja kraven av energibesparingar på lokaler för handel och sänka dem för kultur.</p>	<p>Boverket ser behov av att använda de undantag som direktivet medger gällande <i>byggnader med ett officiellt skydd som del av en utvald miljö, eller på grund av deras särskilda arkitektoniska eller historiska värde, eller andra kulturarvsbyggnader, i den mån kraven skulle medföra oacceptabla förändringar av deras särdrag eller utseende, eller om en renovering av dem inte är tekniskt eller ekonomiskt genomförbar</i>. Detta för att inte överimplementera direktivet i svensk lagstiftning och värna om det byggda kulturarvet.</p> <p><i>Boverkets bedömning är att handel och kultur behöver ses som separata byggnadskategorier eftersom de på många plan skiljer sig från varandra. Det kan gälla både typ av lokalbyggnad, olika förutsättningar i verksamheterna och ekonomi. De undantag som används kan regleras genom att förbättringar av energiprestandan uppnås i lokalbyggnadskategorin Handeln.</i></p>
6	6.6.1	<p>För de ideella fastighetsägare som äger lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget uppstår administrativa, tekniska och finansiella utmaningar som de ideella föreningarna inte kommer att klara av inom nuvarande ramar. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.</p>	

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
6	6.6.1	För de ideella fastighetsägare/föreningar som avser att uppföra nya lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget uppstår ökade administrativa, tekniska och finansiella utmaningar som de ideella föreningarna inte kommer att klara av inom nuvarande ramar. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.	
6	6.8	Bedömningen av huruvida kraven i författningsförslaget är tekniskt, funktionellt och framförallt ekonomiskt genomförbara måste genomföras efter de förutsättningar som gäller för ideella fastighetsägare .	
6	6.14	<p>Vi delar Boverkets bedömning att det kan medföra negativa konsekvenser för kulturhistoriska värden. Detta är tänkt att fångas upp av föreskrifterna om energihushållning och värmeisolering. Vi anser dock att hänvisningen till den andra föreskriften är otydlig och föreslår därför en ändring.</p> <p>Vi håller även med om att <i>För att bestämmelserna om hänsyn till kulturvärdena ska få önskat genomslag så krävs det dock att de som ska tillämpa reglerna och att de som kommer att lämna åtgärdsförslag har en tillräcklig insikt i byggnaders kulturvärden och hur de värdena kan påverkas av olika åtgärder.</i> Därtill vi även lägga att byggherren har kunskaper om byggnadens historia, material och byggnadsteknik.</p>	<p>För att reglerna inte ska medföra negativa konsekvenser för de kulturhistoriska och arkitektoniska värdena anges det i <i>Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning och värmeisolering i byggnader 3 kap 1 §</i> i kapitlet om ändring av byggnader att kraven ska anpassas med hänsyn till bland annat varsamhetskravet och förvanskningförbudet.</p> <p>För att bestämmelserna om hänsyn till kulturvärdena ska få önskat genomslag så krävs det dock att de som ska tillämpa reglerna och att de som kommer att lämna åtgärdsförslag har en tillräcklig insikt i byggnaders kulturvärden och hur de värdena kan påverkas av olika åtgärder samt att byggherren har eller skaffar sig kunskaper om byggnadens historia, material och byggnadsteknik.</p>

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Svar till:
Boverket
remiss@boverket.seSista svarsdatum: **2026-04-17****Remiss: Förslag till ändring i Boverkets förslag till föreskrifter om energihushållning, BFS 20xx:A33**

Uppgifter om svarslämnare

Datum	2026 04 17
Myndighet/Organisation/Företag	Bygdegårdarnas Riksförbund/Ideella Fastighetsägare Företrädare för Ideella Fastighetsägare: Riksidrottsförbundet Folket Hus och Parker Våra Gårdar Sveriges Hembygdsförbund Bygdegårdarnas Riksförbund
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	konsulph@gmail.com
Kontaktperson (namn)	Ulph Lundgren

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Författningsförslaget – BFS 20xx:A33

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Kommentar	Föreslagen ändring

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan

Konsekvensutredningen – BFS 20xx:A33

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Avsnitt	Kommentar	Föreslagen ändring
6	Konsekvenser	För de ideella fastighetsägare som äger lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget uppstår administrativa, tekniska och finansiella utmaningar som de ideella föreningarna inte kommer att klara av inom nuvarande ramar. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.	
6	Konsekvenser	För de ideella föreningar som hyr lokaler/idrottshallar som berörs av förslaget är det viktigt att inte fastighetsägarens kostnader överförs på hyresgästerna och att eventuella vinster för fastighetsägarna tillgodogörs hyresgästerna. Det är viktigt att stat/kommun tar hänsyn till dessa utmaningar så att de inte får lösas inom tidigare givna bidragsramar.	
		Bedömningen av huruvida kraven i författningsförslaget är tekniskt, funktionellt och framförallt ekonomiskt genomförbara måste genomföras efter de förutsättningar som gäller för ideella fastighetsägare .	
6		Vi saknar att ingen konsekvensbeskrivning gjorts för de kulturhistoriska värdena i rapporten för detta förslag. Hänvisning görs till BFS 20xx:A30 men med en 10% ökning kommer det sannolikt i nuvarande skrivning bli konsekvenserna för många fler lokalbyggnader. Här vill vi hänvisa till vårt svar ang. undantag i yttrande över BFS 20xx:A30.	Beskriv konsekvenserna av förslaget för redan uppförda byggnaders kulturhistoriska värden. Vilka de bli om man använder sig av möjliga undantag och utan att göra det.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan